

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 565/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť maloletého M. N., zastúpeného otcom M. N., obaja bytom K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 873/2001 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť maloletého M. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 14. septembra 2011 doručené podanie M. N., z obsahu ktorého vyplynulo, že v mene svojho maloletého syna M. N. (ďalej len „sťažovateľ“) namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov [bez označenia príslušného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) alebo Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd] postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 873/2001 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že: „Ako zákonný zástupca svojho malolet. syna M. N... v právnej veci 7C/873/2001 týmto podávam sťažnosť na súdne prietahy a neukončené dlhoročné súdne konanie, pretože vlastník nemôže po celý ten čas súdnych sporov realizovať svoje vlastnícke a užívacie právo v tejto nehnuteľnosti čím vlastník po celý ten čas súdnych sporov sa cíti byť preto poškodený a dotknutý na svojich vlastníckych právach.

Týmto podávam sťažnosť, že aj moja už zomrelá matka H. N., ktorá bola jedinou výlučnou vlastníčkou tejto celej nehnuteľnosti, kde mala aj trvalý pobyt v K., nemohla realizovať svoje vlastnícke užívacie právo počas svojho života v tejto svojej jedinej nehnuteľnosti, ktorú vlastnila a tak tiež podávam sťažnosť že aj moja už nebohá stará matka M. B., ktorá túto nehnuteľnosť sama postavila a ktorá mala v tejto nehnuteľnosti v K. zriadené doživotné bezplatné užívacie právo, ktorá mala tam aj trvalý pobyt nemohla z rovnakého dôvodu toto svoje užívacie právo počas života vôbec uplatniť.

Dňa: 30. 9. 2010 bolo na Okresnom súde Košice-okolie..., k sp. zn. 7C/873/2001 podané písomné vyjadrenie, ktoré som ako zákonný zástupca svojho malol. syna M. N. na výzvu súdu napísal, ktoré bolo proti odporcom J. V., rod. B., Z. V., J. V., všetci traja trvalé bytom obec K., vo veci proti ich odvolaniu k sp. zn. 7C/873/2001.

Od doby podania tohto vyjadrenia, ktoré bolo podané dňa 30. 09. 2010 sp. zn. 7C/873/2001 som nedostal žiadnu písomnú odpoveď v tejto veci, prešli už 11 mesiace čím vznikajú ďalšie súdne prietahy. Žiadnu inú nehnuteľnosť nevlastním ani nemám v prenájme som nezamestnaný a syn je maloletý, študent nemáme kde bývať, túto nehnuteľnosť môj syn nadobudol dedením po svojej starej matke nebohej H. N. Máme tam aj dlhé roky trvalý pobyt na č. 66, platím za túto nehnuteľnosť domovú daň, a len preto, že súdy zdržiavajú nie sú schopné ukončiť už toto súdne konanie za tie dlhé roky, a takto vytvárajú čo najdlhší priestor na zotrvanie a užívanie našej nehnuteľnosti osobám, ktoré túto nehnuteľnosť nikdy nevlastnili, nikdy nemali a ani nemajú k nej žiadny ani vlastnícky ani právny vzťah, o čom súdy majú dôkazy a od mája od roku 2007 tam nemajú vedený na č. 66 V., ani žiadny pobyt, ten majú trvalé vedený obec K. z dôvodu, že boli aj sú tam pre vlastníka nežiadúci. Terajší vlastník súdu predložil aj ponuku náhradného bývania kde si V. za tie roky od doby ponuky

už predošlej vlastníčky a ktorá je stále aktuálna čo dokazuje nová ponuka mali možnosť zadovážiť bývanie a uvoľniť tak pre vlastníka jeho nehnuteľnosť pre jeho vlastnú súrnu potrebu riešenia bytovej otázky.

Nakoľko vlastník nemá kde bývať a potrebuje urýchlene riešiť bytovú otázku a preto má čo najskôr záujem bývať vo svojej nehnuteľnosti a realizovať tak svoje vlastnícke užívacie a právo, o čom súdy boli písomne informovaný a vedia že vlastník nemá kde bývať a potrebuje túto nehnuteľnosť urýchlene mať pre seba k dispozícii, aby mal kde bývať. V. túto nehnuteľnosť vôbec za celé tie roky súdnych sporov neudržiavajú. Ničia ju a poškodzujú, vlastník nemohol svoju nehnuteľnosť vôbec udržiavať ani urobiť potrebné opravy, a tak za ten čas súdnych sporov nehnuteľnosť schátrala a rozpadáva sa čo bolo súdu aj preukázané predošlým vlastníkom a to zomrelou H. N., o čom súd má aj dôkazy fotografie aj s opisom.

Tiež súdu bolo preukázané, že v tejto nehnuteľnosti elektrárne vypojoili aj elektrický prúd už asi pred desiatimi rokmi. V. nakoľko boli voči elektrárňam neplatiči, a majú dlhy voči elektrárňam.

Zatiaľ čo vlastník musí znášať všetky náklady spojené s touto nehnuteľnosťou a nemôže a nemohol tam bývať, pretože V. ju obývajú užívajú všetko aj dvor záhradu plody tým vlastníkovi pre dlhoročné neukončené súdne konanie sa tak len navyšujú značné náklady, ktoré bude musieť finančne vynaložiť na opravu tejto celej nehnuteľnosti k čomu nemuselo vôbec dôjsť ak by súdy toľké roky nenaťahovali, pretože vlastník im poskytol všetky potrebné dôkazy, aby mohli rozhodnúť čo najskôr a urýchlene, keďže aj viac krát súdy boli urgované na rýchle konanie a vlastník žiadal aj o predbežné rozhodnutie, ktoré súdy zamietli a tak sa vytvára súdmi čo najdlhší priestor zotrvania a užívania cudzej nehnuteľnosti neoprávnene pre V., a to poukazujem na to, že vlastník rieši bytovú otázku, pretože nemá kde bývať zatiaľ čo jeho nehnuteľnosť užívajú cudzie osoby neoprávnene. Žiadam finančne odškodnenie za vyššie uvedené sťažnosti.

A žiadam o pridelenie právneho zástupcu na zastupovanie na ústavnom súde, ktorý ma v tejto veci sťažnosti bude v tomto konaní zastupovať, Nakoľko som nezamestnaný, som v hmotnej núdzi nevlastním a nemám žiadny iný majetok, ktorý by som vlastnil a maloletý syn je študent, takže nemá z čoho platiť tiež právneho zástupcu na ústavnom súde.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že maloletý sťažovateľ prostredníctvom svojho zákonného zástupcu namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 873/2001.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

1. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 2. júna 2010. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním z 11. septembra 2011, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý zákonný zástupca sťažovateľa označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jeho právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. Okrem uvedeného podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné

právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej, aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako

aj so základným právom na konanie bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je zastúpený zákonným zástupcom, sťažnosť na priet'ahy v konaní nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ústavný súd nad rámec uvedeného uvádza, že podľa listín, ktoré zákonný zástupca sťažovateľa k podaniu priložil, jeho vec sa v súčasnosti nachádza na Krajskom súde v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), avšak sťažovateľ priet'ahy na tomto súde nenapáda. Okrem toho treba poznamenať, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe krajského súdu alebo okresného súdu dochádzalo k priet'ahom v konaní, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby opätovne podal sťažnosť pre porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy, musí však predtým využit' podanie sťažnosti predsedovi toho-ktorého súdu.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2011